

५
अथ एतेति तत्र
सिख्यते पुस्त
॥१॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ दुर्गे स्तवप्रयोगः तत्रादौ सप्तशतिकापाठ
 वाक्यम् कुशादिकमादाय अद्याश्चिन्तनशुक्लप्रतिपदिकन्यांगते स
 विन्नरि सकलबाधोपशमनसकलदुष्कृतोत्थापन्यतिदारि
 द्र्यानुत्पत्तौ विद्योगराहित्यशत्रुदस्पुराजशस्त्रानलतोयौवका
 ररक्षणसर्वदिकुम्भयामावमहामारीसमुद्भवशोषोपसर्गशान्ति
 त्रिविधोत्पातशमनसदादुर्गैस्तान्निध्यधनधान्यसुतानि
 तैस्त्यपुष्टपराक्रमनिर्भयत्वसकलरिपुक्षयकल्मानोत्पत्ति

कगोत्रममुकशर्माणां ब्राह्मणानामिष्टवन्दनपुष्पपत्रोत्त
 ताम्बूलपूजाफलद्वयवाप्तोभित्त्वामहं वरोचतोऽस्मीतिप्र
 तिवचनम् अथपूजाक्रमः तत्रब्राह्मणायामं कृत्वाकुशादि
 कुमादाय देशकालौस्मृत्वा कर्तव्येतदुज्जोत्सवनिर्विघ्नप
 रिसमाप्तिपूर्वककलशगणेशगौरीवरुणोष्ठदेवताकुलदेवता
 ग्रामदेवतासाधिदेवतप्रत्यधिदेवतलोकपालदिक्पालादी
 न्यादिनवग्रहप्रीतयेकलशगणेशादीनांपूजामहं करिष्ये

कुलानन्दोपसर्गोपशमनदाहराग्रहपीडानिवृत्तिदुःस्यप्रसुस्व
 भ्रतृवालविषयकवालग्रहाभिभवाभावसंघातभेदमेत्रीकरांशे
 शुद्धं तबलहानिरदोभूतपिशाचेनाशक्तकलसंकटनिवृत्ति
 पूर्वकदुर्गजिप्रीतिकामनयाआधारम्भमहानवमोपपन्नं प्रति
 दिनमेकादश्यामार्कशेषपुराणान्तर्गतसावर्त्तिस्सूर्यतनय
 त्यादिसावर्त्तिर्भवितामनुरित्यन्तं सप्तशतिकाख्यदुर्गमाहा
 त्म्यपाठमहंकरिष्ये॥ वरदापत्ते दुर्गमाहात्म्यपाठायामु

स्थापयित्वा प्रतिष्ठाप्य इदमासनं सवेदव्रतारो नमः इदं पादं
 इदमाचनम् एषोर्ध्वः इदं स्नानीयम् इदं वस्त्रम् एषोऽन्धः
 एतानि पुष्पाणि एतानि पत्राणि एतेऽक्षताः एष धूपः एष
 दीपः इदं नैवेद्यम् सवेदव्रतारो नमः इति दत्त्वा पूजां निवेद्य
 दुर्गा पूजयेत् कुशादिकमादापदेशकालौ स्मृत्यो दुर्मितदुःख ३
 निवृत्ति सुभिक्षसकल पापक्षयाग्निमज्जन्मकायवर्द्धि न दुर्गा
 भक्ति प्रभृतसुखसंदोहपुत्रपौत्रपरिचरतत्पदीषीपुष्पुष्टारोग्य
 लक्ष्मीवत्यदशाश्वमेधफलेष्वसम फलेष्वजसमालाकुलवि

ततः कलशादप्रहरागच्छत इह तिष्ठ तात्रावाह्येति स्थापयित्वा
प्रतिष्ठां कृत्वा इदमासनं कलशादिभ्यो नमः इदं पापमिदमाचम
नीयम् एषोऽर्घ्यः इदं स्नानीयम् इदं वस्त्रम् एष गन्धस्तस्मि
पुष्पाणि एतेऽस्तुताः एष धूपदीप इदं नैवेद्यं कलशादिभ्यो न
मः इति दत्त्वा पूजानिवेद्यकुशादिकमादाय ॐ अर्च्यै हस्तकलादि
बुधनिवृत्तिसकलेष्ववापि पूर्वकसवेदब्रह्मप्रीतये सवेदब्रह्मणाः
पूजामहं करिष्ये ततस्सवेदब्रह्मनिहागच्छेत्पावाह्ये ह तिष्ठेति

जैति सर्वं०

ॐ अमृतोद्भवं श्रीवत्तं महादेवप्रियं सदा विल्वपत्रं प्रयच्छामि
पवित्रं ते सुरेश्वरि इति दत्त्वा नारायणी स्तवकं मंत्रेण संपूजयन्ती
मंत्रेण ततः धूपदीपनैवेद्यताम्रमूलादिकं दत्त्वा कुशादिकं भाद
पदेशकालौ स्मत्वा अश्वमेधसहस्रवाजपेयशतानिष्टोम
राजसूयप्रभृतिषु तज्जन्यफलसमफलगंगादितीर्थस्नानज
न्यफलसकलपापक्षयपुत्रादिस्तोत्रावाप्ति सार्वदिकहर्षवि
जयकामसाम्यसरिक्रीमुपनीतोपचारैः खड्गस्य पूजामहं

मानारोहणोत्तरव्रजलोकगमनसारवतसमावर्द्धिन्नहर्षपूर्वक
 दुर्जप्रीतिकामनयासाम्बन्धरि कीमुपनीतोपचारैर्दुर्जदेव्याः सां
 गायाः सवादनार्थाः सायुवायास्सपरिवारायाः सशक्तिकायाः पू
 जामहंकरिष्ये ततो जगज्जूटे निध्यात्वा ॐ दुर्जेद्रहागच्छेत्यावी
 ह्यद्रुतिष्ठेति स्थापयित्वा प्रतिष्ठाप्य ॐ जयन्ती मंगलाकाली
 भद्रकाली कपालिनी दुर्जा तमाशिवाधात्री स्वाहा स्वधानमो
 लुते इति मंत्रेण पादौ चमनीयमधुपर्कस्नानीय वस्त्रच
 न्दनसिन्दूरामररागप्रख्यपत्रादि दत्त्वा विलम्बे पूजोरुपादाय

दुर्गास्तव०

धत्तलोरी हतश्च महिषासुरः तीक्ष्णधारापयुद्धापतस्मैरव
उपितेनमः श्रग्न्यः प्रहरणानाज्वश्वङ्गत्वं चार्धतीसुत द्विः
महेश्वरप्रसापपुराणे निश्चयंगतः पपुमुत्पादयामास चन्द्र
राजमरिन्दमः तेनेयं पृथिवीदुग्धासस्यानि सुबहून्पि ध ५
५ मेराचतथा काले वै न्येन परिहृतिः नस्मात्वमपि माद्रेप प्र
५ मारां कर्तुमर्हसि इति पाद्याक्षत धूपदीपनैवेद्यताम्बूल
दिकं दत्वा स पूरति काश्रवरा वाक्यं कृत्वा द्यागवलिं दत्वा

करिष्ये नतः ॐ स्वस्ति नमः इति पाथादिकं दत्त्वा पुष्पाणां
 दाप्य ॐ सर्वमेधमहायज्ञो देवदेवेन शंभुना सर्वराजगतश्चै
 व साररात्वं विनिर्मितः नन्दकस्यापराभूतिः स्मरशत्रुनिवर्ह
 शा नीलोत्पलदलश्यामकसदुःखप्रणाशन अशिर्विशशा
 नः स्वस्तीत्याधारो दुरासदः श्रीगर्भो विजयश्चैव धर्मा
 धारस्तथैव च इत्यष्टौ तव नामानि स्वयमुक्ता निवेष्टेता न
 तत्र कृति कांते तु गुरुर्देवो महेश्वरः रोहिण्यश्च शरीरं ते देवतं
 व जनाद्देवः पिता पितामहो देवस्त्वं मां प्रलय सर्वदा इयं येन

तं
 ध

कुम्भादिकमादाय द्वावर्षावद्विन्दुर्जाप्रीतिकामनेत्रा अमुं द्वागम
 जिनैदेवतं दुर्गापै अहं वात प्रिये इति संकल्प्य वात प्रित्वा एष द्वागव
 लिङ्गं जपे नमः इति निवेद्य प्रदक्षिणी कृत्य दुर्गा मिति स्तोत्रं पठेत्
 तद्यथा दुर्गा शिवां शान्ति करीं ब्रह्मास्तीं ब्रह्मराऽप्रियाम् सर्वलो
 कप्रसोत्रीं च प्रसामामि सदा शिवाम् मङ्गलं शोभनां शुद्धां निष्कलाप
 दर्मा कलां विश्वेश्वरि विश्वजननि च शिडकां प्रसामाम्यहम् इति
~~सर्वदेवमयीं~~ सर्वदेवमयीं देवीं सर्वरोगजयापहाम् ब्रह्मेशविष्णुनमितां
 प्रसामामि सती मुमाम् विन्ध्यस्थां विन्ध्यनिलयां दिव्यस्थान

श्रीफलश्रीकेतन तेनैवोऽसिमया वृक्षपूज्यो दुर्गास्वरूपतः इति निमं
 चराकुर्मात् ततः सप्रभ्यां मूलयुताया केवलायां वा तत्र गत्वा तं वदतो मभ्य
 र्च्य प्रसादयेत् विल्ववदतो महाभाग सर्वदा शंकरप्रिय गृहीत्वा तव शारवा
 तु दुर्गापूजां करोम्यहम् शाखाच्छेदो भव्यं दुःखं नैव कार्प्यं त्वया विभो
 इति प्रसाद्य शाखामेकां छेदयेत् तत्रे मन्त्रः छिन्धि छिन्धि फट् फट्
 द्राफट् स्वाहा इति ततः फलद्वययुतायां शाखां शिविकादत्तवरो
 प्य गृह्यते पीठे धत्वा प्रणम्य ॐ विल्वशाखायै नमः इति याच्या
 दिना तां संयुक्तां शाखायां देवीमावाह्य पाद्यादिभिः संपूज्य गृहं प्रविश्य

खानपनविधिः तत्राप्रिवतषष्ठ्यां ज्येष्ठायुक्तायां वेत्तलायां वासापंकावे
 विल्वसमीपंगत्वा विल्यायावंदित्या गन्धपुष्पधूपादिभिर्विल्वसंपुष्प
 व्याजतमादाय ॐ भूर्भुवस्वः भगवति दुर्गे दहागच्छ इति ध्येति विल्व
 चक्षुदेवीं स्थापयित्वा ॐ दुर्गायै नमः वाद्यपुष्पधूपादिकंदत्वा बोध
 पेत् ऐरावताय चार्थापिरामस्यानुग्रहाय च अकाले ब्रह्मरात्रौ बोधो
 देव्यात्पि कृतः परा अहमप्याश्रितः षष्ठ्यां सायान्ने बोधयाम्यतः इति
 देवीं बोधयित्वा विल्वनामन्त्रेण ॐ मेतुमन्दरकैलाशहिमवच्छिख
 रशिरो जातश्रीफलवदन्तत्वमन्त्रिकायास्तदापि श्रीशैलशिखरे जात

इति पाददिग्निश्चामुखां संपूज्य ॐ श्रीशैलशिरवोजातं श्रीफलश्रीविकेत
 न नेतव्योऽसिमयागच्छ पूज्यो दुर्गास्वरूपत इति चामुखास्वरूपतया ध्या
 त्वा ॐ चामुखोऽचल इति चालयित्वा मरामप प्रतिमा सहितां शाखायां आ
 रोपिता सिद्धुर्जेत्सवं मरामये श्रीफलेषि वा स्थिरी भूत्वा नितांतं मे गृहेत्सवं काम
 दा भव स्थिरी भवेति पूजा स्थाने पीठोपरि स्थिरी कृत्य पूजयेत् तत्र प्र
 तिष्ठाप्य पुष्पाक्षतमाक्षतं देवीमावाहयेत् आवाहयाम्यहं देवीं श्रीफ
 ले मरामयेषि वा कैलाशाशिरवरादेवि विन्ध्याद्रेहिमपर्वतात् आगत्य वि
 ॥ च शाखायां चरित केकुटसन्निधिम् ॐ भगवति दुर्गे इहागच्छेत्वा

वत्पातत्रजोमपेनकृतमशालेपुष्पाक्षतमाद्यपि ॐ भूताऽहो गच्छेत्यावा
 ह्येहतिष्ठते तिष्ठापपिताभूतेभ्यो नम इति संपूज्यमाख्यभक्तवर्तिदद्यात्
 ॐ भूताऽप्रेताऽपिशाचाश्च ये च सन्त्यत्र भूतले ते गृह्णन्तु मया दत्तो वलि
 रेष प्रसाधितः पूज्यजिता गंधपुष्पाद्यैर्वलिनिस्तर्पितास्तथा देशाद
 स्माद्विनिःसृत्य पूजां गृह्णन्तु मत्कृताम् एवमाख्यवर्तिर्नूतेभ्यो नम
 इत्युत्सृजेत् ॐ अप्सर्पन्तु रते ये भूता भूमिपालकाः भूतानामविरो
 धेन पूजा कर्म्म करोम्यहम् फट् इति भूतान्धधपसार्प्य फट् इति मंत्रेण स
 प्रवाराभिर्मन्त्रितान्सर्वपान् पूजा गृहे विकरेत् अथ विन्ध्यशाखायेनम

दुर्जोत्सवः०

पक्षमागन्तव्यं योगिनीकोटिभिस्सह ततःपापार्थं चमनीय
स्मान्मया चमनीया निवर्त्तनं चन्दनं दत्वा जयन्तीमन्त्रेण राघवादिषु
अमृतोद्भवश्रीवत्तमहादेवप्रियं सदा विच्यपत्रं प्रयच्छामि पवित्रं
नमुरेश्वरि इति मन्त्रेण राघवपत्राणि ब्रह्मविष्णुशिवादीनां द्रो
राघवसदाप्रियम् ततो दुर्जैः प्रयच्छामि सर्वकामार्थसिद्धये इति
द्रोराघवम् ततो दुर्जैः नमः इति अतः तं धूपदीपनैवेद्यताम्य
लानि दत्वा वरान्मार्थं प्रणाम्य द्वागमेव महिषादिवर्त्तिदत्वा सर्वेषु

वाह ॐ स्थापितासि मया देवि श्री फल मरामयेषि वा आयुशरो
 ग्यमैश्वर्यं देहि देवि नमोस्तु ते ॐ भगवति दुर्गे देहागच्छे हति छे
 ति स्थापयित्वा कृतान्तलिः पठेत् ॐ दुर्गे दुर्गे स्वस्वस्त सुर
 तेजो महाबले सदा नन्दकरे देवि प्रसीद मम वक्ष्ये एह हि भगव
 त्पुत्रशत्रुक्षयजयप्रदे भक्ति तः पूजयामि त्वां दुर्गे देवि सुरार्चि
 ते पञ्चवैश्वक्लोपेतेः पुष्पैश्च सुमनोहरैः पञ्चवेसंस्थिते देवि
 पूजयेतां प्रसीद मे दुर्गे देवि देहागच्छ सान्निध्यमिह कल्पय ॥॥॥

१०

१०

यवद्रव्यैः सहसहस्रसंख्यया ब्राह्मणेन हवनमहंकारपित्र्ये इति प्रतिष्ठा
 य यथाविहितं कर्म कुरुते त्वाचार्यादीनुनु शोष्य देवीपूजामारभेत्
 तत्रक्रमः कुशादिकमादाय तिष्यादिकमुद्दिश्य दुर्भिक्षदुःखनिव
 न्नि सुभित्तसकलपापक्षयाग्निमज्जन्म कोथवद्विन्न दुर्जीभन्निप्र
 भूते सुखसंदोह पुत्रपौत्रपरिवृतत्वे दीवापुष्पुष्टारोग्य लक्ष्मीवत्त्वद
 शाश्वमेधफलसमफल धजमाला कुलविमाना रोहणी तैरब्रह्मलो
 कगमनशाश्वतसमावदि न्तर्हर्षपूर्वक परमपदगमनकामनया
 साम्यत्सरिकीमुपनीतोपचारैर्दुर्गा देव्याः सांगायाः सायुधायाः

१०

धानिस्थापयित्वा तोरं राणादिना देवी गृहं शोभयेत् इति शाखा प्रवे
 शाविधिः अथ महाष्टमी कृत्यम् तत्रादौ स्नानादिकृत्यं निर्वर्त्य
 हस्मादिसप्ततिसंवाद्यहोमप्रतिज्ञां कुर्यात् सर्वारिष्टनिवृत्ति
 सकलेष्ट्यावाप्तिपूर्वकं दुर्गाप्रीतिकामनया सप्तशतिकाख्य दुर्गा
 माहात्म्यप्रतिश्लोकमंत्रैस्त्रिमधुराक्ततिलवद्वये ब्राह्मणेन ह
 वने महंकारपिष्टे किम्या सर्वारिष्टनिवृत्तिसकलेष्ट्यावाप्ति
 पूर्वकं दुर्गाप्रीतये अमुकप्रकाशकमंत्रेण त्रिमधुराक्ततिल

तथाशक्तिं वामतोऽपि तथा न्यसेत् देवकंपूर्वाचापंचपाशं मुशले
मेव च चराणं वापि परशुं वापि वामतस्तस्मिन्निवेशयेत् अधस्तामिहि
मंतद्विद्विशिरस्कं प्रदर्शयेत् शिरश्छेदोभयंतद्वद्वानवंच खड्गपाशो
नम्र हृदि शस्त्रनिर्भालंतिर्पुष्पकविभूषितम् रक्त रक्तीकृताङ्गं
चरत्तविस्तारितेक्ष्णम् वेष्टितं नागपाशेन भुक्नुमीभीषणान्
भुम् सपाशं वामहस्तेन धृतकेशं च दुर्जया वामदुधिरवक्रं च देव्याः
सिंहप्रदर्शयेत् देव्यास्तु दक्षिणपादं समहिंसोपरिस्थितम्
किंचिद्दूरे तथा वाममङ्गुलीमहिषोपरि स्तूपमानं च तद्रूपममरैस्त

सपरिवारायाः सशक्तिकायाः पूजनमहं करिष्ये इति संकल्प्य
 जयन्ती मंत्रेण प्रारणायामं कृत्वा ध्यानं कुर्वीत तद्यथा जगज्जुष्ट
 समापुक्तां मन्त्रं वैन्दुं कृतं तत्तद्वत्तमं लोचनत्रयसंयुक्तां पद्मे
 न्युसदृशाननाम् अतसीपुष्पवर्षाभां सुप्रतिष्ठां सुलोचनाम्
 भवयौवनसंपन्नां सर्वाभरणाभूषिताम् सुवानुदर्शनां देवीं
 नोन्नतपयोधराम् त्रिमंगस्थानसंस्थानां महिषासुरमर्दि
 नीम् त्रिशूलं दक्षिणे दद्यात्तत्र कुंशं तथैव च तीक्ष्णवाशां

दुर्गास्तव

ब्रह्मविष्णुशिवादीनां द्रोणा पुष्पं सदा प्रियम् तत्ते दुर्गे प्रयच्छामि स
र्वकामार्थसिद्धये ॐ दुर्गायै नम इति दत्त्वा नारायणीस्तवमंत्रैषु
ष्यादिना संपूज्य जयन्ती मंत्रेणात्ततः धूपदीपनैवेद्यताम्बूनादि
कंदत्वा पुष्पादिना अंगेभ्यो नमः वाहन्ययनमः आयुधेभ्यो
नमः परिवारेभ्यो नमः शक्तिभ्यो नमः इति संपूज्य सप्तशक्तिका
श्रवणं संकल्पं कृत्वा सप्तशक्तिकां श्रुत्वा बलिं दद्यात् ॐ अघेह
एकवर्षावधि न दुर्गात्पिकामोऽमुं मेघवरुरादेव तं दुर्गायै धात
पिष्ये दशवर्षावधि न दुर्गात्पिकामोऽमुं द्वागवलिं दुर्गायै धा
ॐ

निवेशयेत् एवं ध्यात्वा पुष्पमादाय सहि दुर्गे महाभागे रक्षां यमिम
 सर्वदा आवाहयाम्यहं देवि सर्वकामार्थसिद्धये पश्यामूर्तिसमाग
 म् स्थितिं मातुल्यकुहं रक्षां कुरु सदा भद्रं विश्वेश्वरि नमोस्तुते
 ॐ भगवति दुर्गे द्वागच्छेति छेह सन्निधे हि त्विराभवत्सुप्रसन्ना
 भव वरदा भवेत्यावाहनं कृत्वा जपन्ती मंत्रेण पापावीचमनीयं न
 त्रा नृलेपनाभरणा सिन्दूरपुष्पाञ्जलित्रयं दत्त्वा विच्य पात्रा रापा
 दाया मृतो भूयं श्रीरक्षो महादेव प्रियं सदा विच्य पात्रं प्रयच्छानि
 पवित्रं ते सुरेश्वरि ॐ दुर्गायै इति निवेद्य द्रोरा पुष्पा रापा दाय

दुर्गेतसवं०

नतप्रेतपिशाचेभ्योमानुषेभ्योऽश्वभयेभ्योरक्षमांसदा सर्वमङ्ग-
लमाङ्गल्येशिवेसावार्धसाधिवे उन्नेव्रत्ताशिकौमारिविश्व
रूपेप्रसीदमे रूपंदेहिजयंदेहिभाग्यंभगवतिप्रदेहिमे पुत्रान्देहि
धनंदेहिसर्वाङ्कामांश्चदेहिमे इतिवरान्प्राप्यपुष्पान्यादायः
चन्दनेनसमारब्धेकुङ्कुमेनविलेपितैर्विल्यपत्रकृताकीडेदुर्गे
ऽंशररांतव इतिपुष्पाञ्जलित्रयेसादेवीं पूजयेत् अथशस्त्रा-
दिपूजा ॐ अघेहसार्वादिक सार्वत्रिके हर्षविजयकामः

१३

13

१३

वृत्तपिष्टे शतवर्षावधिन्नदुर्जाप्रितिकामोऽमुं महिषयमदेवतं
 दुर्जायैवातपिष्टे दुर्जात्प्रिकामोऽदंकुष्माशफलं वनस्पतिदेवतं
 दुर्जायैवातपिष्टे दुर्जात्प्रिकामोऽमुं पिष्टककृतमेतदुर्जायैवा
 तपिष्टे इति वलीन्दत्याप्रदक्षिणीकृत्य दरावत्प्रशाम्पाञ्जलिं
 वधास्तोत्रं पठेत् दुर्जाश्रिवंशान्तिकरीं ब्रह्मराणीं ब्रह्मराऽपि
 याम् इत्यादिकं पूर्वोक्तं कृत्वास्तोत्रं पठेत् महिषविमलमायेवा
 मुरोऽमुराऽमालिनि आयुदाशोऽपमेश्वर्यं देहि देवि नमोस्तुते

दुर्जोत्सवं०

अपःशरीरं ते दैवतं च जनार्दनः पिता पितामहो देवत्वं मां पालय स
 वंदा इयं पेन धताक्षो रीहते श्वमहिषासुरः तीक्ष्णधारायशुद्धा
 पतस्त्रैस्वङ्गायते नमः अथ क्षुरिका पूजा पूर्ववत् : सर्वायुधा
 नां प्रथमातिभिर्भितासि पिनाकिना शस्त्रा युधादिभिः कृष्णकृत्या १४
 गुह्यग्रहं शुभम् वशिष्ठाकायाः प्रदत्तासि सर्वदुष्टनिर्वहन्ति तया
 विष्णोरिवासासि देवानां प्रतिपादिता सर्वसत्त्वो गभतासि सर्वा
 युधनिर्वहन्ति क्षुरिकैस्तमां नित्यं शान्तिं यच्छन्मोस्तुते ॥

१४

14

खडादिशास्त्रात्रिचर्मादिपूजामहंकरिष्ये इतिसंकल्प्यपूजयेत् ॐ ख
 डादिशास्त्रात्रिचर्मादिभ्योनमः इत्युच्चाप्यपाद्यार्वाचमनीयादि
 चन्दनादिकंदत्वापुष्पादिकमादायपूजयेत् पञ्चकुचोद्गापप्रवो
 गः नमोदौख्यद्रूपजा खडापनम इति अर्वादि कंदत्वा नम
 स्कुर्व्यात् अशिर्षिशसनः खड्ग तीक्ष्णधारो दुरासदः श्री
 गर्भो विजयश्चैव धर्मधारस्तथैव च इत्यष्टौ तव नामानि स्व
 यमुक्तानि वेदसा नस्तत्रं कृत्वा ते तु गुरुदेवो महेश्वरः रोहि

१५

१५

अथ चामरपूजा शशांककरसंकाशं हिमडिरिशिखरादुर प्रोत्सारपल्लवं
 रितं चामचामरवेधेभा अथ तत्र पूजा पथावनप्रच्छादयतोऽश्वमेधेन
 वसुन्दरीम् तथामांछादयच्छत्रपुधाधनिगतंसदा अपधजप
 जा शक्रकेतोमहावीर्यः सुवर्सेस्थां समाश्रितः पतिराजो वै न
 तेयस्तथानाम्पराधजः काश्यपेयोऽमताहर्ता नागारिर्विष्णुवा
 हनः अथ मेघोदुराधर्वो रसो देवारि सूदनः गनुत्मान्मानुतगति
 त्यपि संनिहितस्थितः सास्ववत्मापु धान्यो धान् रत्तोऽस्माकं रि

१५

अथ कणारपूजा रत्नांगशिगजानुरस्तरस्तेवाञ्जिघनानिच अमदे
 हंसदारक्षकटारकनमोस्तुते अथ धनुष्पूजा सर्वायुधमहामात्र
 सर्वदेवारिसूदन वापमांसमरेरसशाकंरसवरैरिह धतंशक्रेण
 रत्नाङ्गः संहारार्थहरेणावा त्रयीमूर्तिगतेदेवं धनुरस्त्रं नमाम्यहं
 अथ कुंतपूजा प्रणानातिपशत्रूणां अनयाती ह्नाधारया अस्त्रा
 जीवितं तेषां कुन्तसैन्यं चरत्तमे अर्प्य चर्मपूजा शर्मप्रदत्वं समं
 रेच शर्मसैन्ये च सोपते रत्नां रत्नसिंघोऽसि हन्तापनिमोस्तुते

५१

पूजा दुन्दुभेत्वं सपत्नानां घोषाद् दय कं पनः भवेन्ममिष सेन्यानां
 तथा विजयवर्द्धनः यथा जीमूत घोषे राहृष्यन्ति वरवारराः तथा
 सुतव शब्देन हर्षोऽस्मा कं जया वहः यथा जीमूत शब्देन स्त्रीणां त्री
 सोमि जायते तथा त्रतेव शब्देन त्रस्य न्वस्म ॥ इषोरसे अथ शं
 खपूजा पुरापत्त्वं शंखपुण्यानां मङ्गलानां च मङ्गलम् विष्णु
 ना विवृतोदित्वमतेः शान्तिं प्रपद्ये अथ सिंहासनपूजा विजय
 योजय दोजे तारिपु द्वाती प्रियं करः दुःखहा धर्मदः शान्तः सर्ववि
 ध्वविनाशनः दूत्यद्यौ तव नामानि यस्मात्सिंह पराक्रमः तेन सिं

पून्दरहा अथ पताका पूजा ॥ हुत भुग्वसवो नुद्रा वायुस्तोमो महर्षयः
 नागकिन्नरगंधर्वपिसभूतमहो नगाः प्रमथाश्च ग्रहा
 दित्येभूते प्राप्तास्तभिस्सह शक्रः सेनापतिः स्कन्दो वज्रराश्चक्रिः
 तत्त्वपि प्रतिदन्तुं रिपून्सर्वेष्वपि राजा विजयमिमच्छतु यानि
 प्रयुक्तानि परिभिर्दृष्टवानि समंततः निहतानि सप्ततानि भवन्तु ॥ ५ ॥
 तव तेजसा कालनैमिव ध्वेयुद्धे युद्धे विपुलघातने हिरण्यकशि
 पोर्ध्वे युद्धे देवासुरे तथा शोभितासितये वाद्यशोभस्वसमूर
 स्मर नीतारक्तासितांदध्वानयश्यन्त्या शुभमारयः अथ दुन्दुभि

दुर्गास्तवं०

१७

वर्षावद्धिन्नदुर्गात्तप्तिकामनया स्वाष्टाङ्गनुचिरवलिदानमहं
दिष्टे ततो जयन्ती मंत्रेण दुर्गा पीडोपरि दद्यात् ततो होमसमाप्तिं
कृत्वा आहुतिसमर्पणं कुर्यात् तद्यथा कुशादिकमादाय
ॐ अथ सप्तशतिकाख्यदुर्गा माहात्म्यप्रतिपदलोकमंत्रैस्त्रिम
धुराक्ततिलपवद्रव्येण ब्राह्मणो नहाविताभिराहुतिर्भगव
ती दुर्गा प्रीयताम् ततोऽमुकप्रकाशमंत्रेण त्रिमधुराक्ततिल
पवद्रव्येण सहस्रसंख्यया ब्राह्मणो नहाविताभिराहुतिर्मुकः

१७

लहासनेनित्यं नाम्नादेवेष्टुगीयते त्वपिस्थितः शिवः साक्षात्त्वपिश
 कः सुरेश्वरः त्वपिस्थितो हरिर्देवः स्तुदप्यंतप्यतेतपः नमस्ते स
 र्वतो भद्रं शिवं भवमहीप्तेः त्रैलोक्यजपसर्वस्वसिंहासननमोस्तुते
 ततो गीतं तत्पद्माद्यादिनारात्रिशेषमतिवाहयेत् अथ महानव
 म्पास्नानादिकृत्य नित्यनियोज्य पूर्वोक्तविधिना देवीं पूजो विधाय
 मेघघागमहिषादीन् दुर्गा प्रीतये वा तपिष्येत् ततः स्वदेहस्थि
 रवलिदद्यात् तत्रैव वाक्यम् ॐ अद्येह महानवम्पांतिपौ सहस्र

दुर्जैस्त्रयं

सद्रूपार्थं दक्षिणाहिरण्यनिष्ठरूपभूतं द्रव्यं अमुकगोत्राद्येत्यादि अथ
दशम्यां स्नानादिनित्यविधायपूर्वोक्तप्रकारेण वरणादिप्रार्थनापर्यन्तां
देवीपूजाविधायञ्जलिबद्धा विधिहीनं क्रियाहीनं भक्तिहीनं यद
चिंतम् पूर्यमानास्तु तत्सर्वं तत्प्रसादान्महेश्वर इति प्रसाद्यत १८
मस्येति विसृज्य पुष्पमेकं गृहीत्वा ॐ चरोऽश्वपै नम इत्यैशान्यां
निःक्षिप्य ॐ उत्तिष्ठ देवि चरोऽशिषु भांपूजां प्रगृह्य च कुरुष्व
मम कल्याणमममयाभिप्रायैस्सह गच्छ गच्छ परस्यानं

प्रीयताम् इत्यादिनिवेदयेत् ततो दक्षिणा तत्र भवता कारितस्य हव
 नकर्मराः उदुरापार्थमिमांसां युद्धदेवतामिति इंदुहिरापमग्निदे
 वतामिति अमुकगोत्राया अमुकशर्म्मसो ब्राह्मणाया अमुकवेदाध्यापि
 ने दक्षिणां तुभ्यमहं संप्रददे ततः स्वस्तीति तेनोक्ते भवता कारित
 स्य सप्तशतिकाख्यदुर्गा माहात्म्यपाठस्य त्यागदुरापार्थमिमांसां यु
 द्धदेवतां दक्षिणां हिरापमिठरूपभूतां अमुकगोत्रायेत्यादि ततो
 भवता कारितस्यामुकवेदान्तर्गता अमुकशाखीयमंत्रपाठस्य वा

देवीपूजाप्रतिष्ठाप्यं दत्ति शांतिरूपमग्निदेवतं तन्मूल्यमृतं द्रव्यं
 वायुपूजा नाम गोत्रेभ्यो ब्राह्मणेभ्यो दातुमुहमुत्सेजेत् इति सं
 कल्प्य ब्राह्मणेभ्यो दत्त्वा विष्णुमनुस्मृत्य मेनुस्मृत्य ब्राह्मणान्
 भक्तादिना संतोष्य न च कृत्य प्रस्तुतं कुर्यात् अथान्वेषकः
 उत्तिष्ठ ब्रह्मराजः स्वस्थानं गच्छ इति संस्तुते राशान्तिकलश
 मत्पाप्य अथारवपूजा तत्रादौ कुशादिकमादाय मासादि
 कमुक्षिरव्य अन्नदद्यात् नदीवायुभूवायु पुरारोग्यसमृद्धि काम उच्चैः
 अवसः पूजनमहं करिष्ये इति संकल्प्य स्थण्डिलोपरि ॐ उच्चैः श्रव

स्वस्थानं देवि चरितुं के ब्रजस्त्रोते जले वृद्धे तिष्ठगेहे च भूतये इत्युत्था
 प्यगीतन्त्यवाद्यवेदबोधक्रीडाकौतुकमंगलपुरस्सरं स्त्रोतो जलस
 मीपं नीत्वा ॐ दुर्गे देवि जगन्मातः स्वस्थानं गच्छ पूजिते सम्यक्
 रेव्यतीने तु पुनरागमनाय वै इमां पूजां मया देवि यथा शक्त्या निवेदि
 ताम् तत्सारां सार्थं समादाय ब्रजस्वस्थानमुत्तमम् इति पठित्वा स्त्रोतं चि
 त्प्रवाह्य पूजास्थानमागत्य सुप्रसन्नचित्तपाशोपादम्या च म्योपविश्य
 कुंशादिकमादाय ॐ अथाश्विनशुक्लदशम्यां कृतं तं चरत्फालीन

१ श्वानां पूजा महं करिष्ये ॐ अश्वाय नमः इति पाद्याचमनीया
 चैस्नानीयचन्दनपुष्पाः सतादिना संपूज्य ॐ गंधर्वकुलजातोऽ
 सि शत्रूणां कुलदूषकः ब्रह्मणः सत्यवाक्येन सोमस्य वरुणास्य
 च तेजसा चैव सूर्यस्य मुनीनां तपसा तथा उदस्य ब्रह्मचर्ये रापव
 नस्य वलेन च प्रतापाच्च दुताशस्य बद्धस्य त्वं तुरंगम सरन्ध्रवाज
 पुत्रोऽसि कोत्तुमं च मरिचिं ~~क~~ स्मर सुरासुरैर्मथ्यमानात्तीरोद
 दमतादिभिः जातेऽस्यैः श्रवाः पूर्वे तेन जातोऽसि तं स्मर याग
 तिव्रमहागच्छेत्पितृहा मातृहा तथा भूमिर्धनतवादी च तन्निप

२०

२०

२०

इहागच्छेहतिष्ठेत्यावाह्यस्यापपित्वा ॐ उच्चैः श्रवसेनम इति पा
 धार्वास्यानीयगन्धपुष्पादिनासंपूजयेत् अथेहास्मदश्वानां
 दीर्वापु ॐ धूरोपवलेपुष्टि समद्विकामो रेवंतस्य पूजामहं करि
 ष्ये ॐ रेवंत इहागच्छेत्यावाह्य इहतिष्ठेति स्थापपित्वा प्रतिष्ठाप
 ॐ रेवंतामिनम इति पा धार्वास्यानीयचन्दनपुष्पादिना
 संपूज्य ॐ सूर्यपुत्रमहाबाहोद्यापाह नन्दनं शान्तिं कुतुतुरंगानां
 रेवंताय नमोऽस्तुते इति प्रणामेत् अप्याश्वसमीपंगत्वा कुशादिकमादा
 य ॐ अथेहास्मदश्वानां दीर्वापु धूरोपवलेपुष्टि समद्विकामो

करिष्ये गङ्गाजायन्तमद्विपाद्याचमनीयादिकं दत्त्वा पुष्पादिकं
 मादाय ज्येष्ठायोगे प्रपात्ता गताश्वाद्यो महाबलाः पश्चिमांशमहस्ते
 तु सशैलबनकाननम् कुमुदैरावधौः पद्मपुष्पदन्तोऽथ वामनः
 सुप्रतीकोत्तमो नीलद्रुत्यद्यो देवयोनयः तेषां पुत्राश्च पौत्राश्च
 वनान्ते तु समाश्रिताः मद्रो भद्रो मृगश्चैव राजा संकीर्णश्चैव
 वने चैव प्रसूतास्ते स्मरयौ निमहागज जातुल्यां पशवो रुद्राश्च
 दित्याः समरुद्राणाः भर्तारं रत्ननाभेन्द्र समयऽपरिपाल्यताम्

श्वपराङ्मुखः सूर्याचन्द्रमसौवायुर्धोवत्पश्यतिदुःकृतम् व्रज
त्यंतांगतिंतिप्रंतच्चपापंभवेत्तव विकृतिंपदिगच्छेपायुर्द्धाधम
निगुरंगम रिपून्विजित्यसमरेसहभर्तासुखीभव नुरंगमचिरंजीव
परशास्त्रैरलक्षितः सदामांसमरेरक्षस्वामिकाव्येसदाकुंरु दाय
श्वदक्षिणाकर्षजपेत् अथहस्तिपूजा कुशादिकमादाप ॐ अ
घेहास्मद्भजानांसकलोत्पातशान्तिदीर्घायुःपुष्टिसदानैनुज्यैवल
पुष्टिसमृद्धिसमरविजयकाम उपनीतोपचारेर्गजस्यपूजामहं

आपुवन्तु जयं युद्धे गमनेत्यति नो वृज श्री लो सोमा इत्यं विष्णो
 स्तेजस्सूर्याजो निलात् स्वेष्टं मेरो मेघस्सूर्या च शो देव
 रन्दरात् युद्धे रक्षतु नागास्त्यादि शैश्च सह देवैः अश्वि
 नौ चैव गन्धर्वाः पातु त्वां सर्वतः सदा इति पूजयेत् इति श्री
 त्रिपाठी मुद्राकर शाकृतः संक्षिप्तपुर्णपूजा प्रयोगः समाप्तः
 शुभमस्तु शुभं भूयात् जगन्नाथेनालेखि पुस्तकमिदं स्वरिका
 ग्रामे वाश्यामगर्भ्याः पश्चिमदेशे कौशे कमात्रे सम्यत् १९०४

२२
 २२
 २२

23